

WARTOŚĆ XXI

Godność macierzyństwa

II. PROSPEKT WARTOŚCI

2.1. CEL OGÓLNY

Rozwój emocjonalny

2.2. CEL SZCZEGÓŁOWY

Poznawanie własnej sfery uczuciowej

2.3. CEL WYCHOWAWCZY

Identyfikowanie się z naturalną rolą wyznaczoną przez płęć¹

2.4. PROPONOWANE TEMATY

- Macierzyństwo jako zaszczyt, godność i odpowiedzialność².
- Wzory macierzyństwa zaczerpnięte z religii, kultury i twórczości artystycznej³.
- Więzi biologiczne, emocjonalne, uczuciowe i społeczne pomiędzy dzieckiem i matką.

2.5. ZADANIA DLA UCZNIĄ, SAMOWYCHOWANIE

Normy

¹ „Myślę, że współczesny feminizm znajduje swoje korzenie właśnie w tym miejscu – w braku prawdziwej czci dla kobiety. Natomiast prawda objawiona o kobiecie jest inna. Cześć dla kobiety, zachwyt nad całą tajemnicą kobiecości, wreszcie oblubieńcza miłość Boga samego i Chrystusa, zawarta w Jego Odkupieniu, to wszystko są te elementy wiary i życia Kościoła, które nigdy nie pozostawały całkiem w ukryciu. Świadczy o tym bogata tradycja obyczajowa, która, niestety, w dzisiejszych czasach uległa znacznej degradacji”. Jan Paweł II, *Przekroczyć próg...*, dz. cyt., s. 167.

² „Rodzina w istotny sposób wnosi swój wkład w dobro społeczne poprzez odpowiedzialne ojcostwo i macierzyństwo, szczególne formy wyjątkowego uczestnictwa małżonków w stwórczym dziele Boga”. KNSK 232.

³ „Życie wiąże się najbliżej z macierzyństwem. Dlatego też Kościół wspomina Macierzyństwo Maryi i stawia je za wzór. Wzięte z Niej Ciało staje się Pokarmem ożywczym dla całego rodzaju ludzkiego. (...) Dziś (8.09.1969) w uroczystość Narodzenia Matki Boga Człowieka, gdy apoteozujemy macierzyństwo, odsłaniamy przez to życie, jako najwspanialszą filozofię Rodziny ludzkiej. Wspominamy jednocześnie nasze matki i siostry, które powołane do dawania życia, spełniły to zadania podwójnie. Najpierw przekazały Narodowi życie w nowych pokoleniach, a potem broniły życia Narodu. Oddały więc krew dwukrotnie. Raz oddały swą krew nowym obywatelom polskim, a drugi raz – ziemi ojczyznej, aby bronić życia Narodu i jego praw do bytu”. S. Wyszyński, *W sercu stolicy (Nel cuore della capitale)*, Papieski Instytut Studiów Kościelnych, Rzym 1972, s. 127 n.

Program wychowawczy > Klasa I > Wartość XXI > Godność macierzyństwa

- Bóg jako Autor życia posługuje się rodzicami w dziele jego przekazywania.
- Wdzięczność dla matki za dar życia.
- Opiekuńcza miłość matki kształtuje osobowość dziecka.

Zasady

- Rozpoznaję godność mojej matki, ponieważ przekazała mi życie.
- Cieszę się razem z matką moim życiem, i tak jak ona odnoszą się z szacunkiem do mego życia.
- Matka kształtuje wartości wynikające z mojej płci⁴.

2.6. ZADANIA DLA RODZICÓW

Normy

- Macierzyństwo jest dla kobiety darem i zadaniem.
- Matka kocha swoje dziecko i przez całe życie pragnie jego dobra.
- Relacja miłości matka – dziecko przenosi się na inne dzieci.
- Macierzyństwo jest odpowiedzialnością za życie dziecka⁵.

Zasady

- Jestem świadoma, że jako matka mam największy wpływ na charakter i osobowość mojego dziecka.
- Moja miłość macierzyńska jest nakierowana na dobro dziecka – obecne i przyszłe⁶.
- Wychowuję moje dziecko, nie dla mnie samej.
- Moje macierzyństwo dotyczy wszystkich dzieci, ma charakter powszechny.

⁴ „W obliczu teorii, które uważają tożsamość męską czy żeńską jedynie za wytwór kulturowy i społeczny, wynikający z wzajemnych odniesień pomiędzy wspólnotą a jednostką, przy pominięciu osobistej tożsamości płciowej i bez żadnego odwoływania się do prawdziwego znaczenia seksualności, Kościół nie przestaje utwierdzać swojego nauczania: każdy człowiek, mężczyzna i kobieta winien uznać i przyjąć swoją tożsamość płciową. Zróżnicowanie i komplementarność fizyczna, moralna i duchowa, są ukierunkowane na dobro małżeństwa i rozwój życia rodzinnego. Harmonia małżeństwa i społeczeństwa zależy częściowo od sposobu, w jaki mężczyzna i kobieta realizują swoją komplementarność oraz wzajemną potrzebę i pomoc. To jest perspektywa, która pozwala uznać za obowiązkowe dostosowanie prawa pozytywnego do prawa naturalnego, według którego tożsamość płciowa jest nieodzowna, gdyż jest obiektywnym warunkiem zbudowania przez mężczyznę i kobietę związku małżeńskiego”. KNSK 224.

⁵ „Jest oczywiste, że wszelkie czyny lub działania niemoralne, jak aborcja, stosowanie antykoncepcji czy nieposzanowanie godności osobowej współmałżonka, dzieci lub innych członków małego Kościoła jest profanacją sakramentu zbawienia i obrazą osób Boskich”. W. Skrzydlewski, *Etyka seksualna. Przemiany i perspektywy*, Kraków 1999, s. 128.

⁶ „Wychowanie do macierzyństwa od początku musi być formacją do pomocniczości. (...) Autentyczne macierzyństwo jest służbą dojrzałości, a zatem samostanowieniu dziecka, nigdy zaś przykrawaniem do miary wyobrażeń czy zamysłów matki”. *Człowiek – osoba – płeć*, dz. cyt., s. 215-216.

2.7. ZADANIA DLA SZKOŁY, WYCHOWAWCY

Normy

- Macierzyństwo naturalne matki łączy się z macierzyństwem duchowym, wychowawczym i intelektualnym szkoły.
- Szkoła uzupełnia miłość macierzyńską w kształtowaniu człowieka.
- Wychowawca uczestniczy w rodzicielskiej roli matki.

Zasady

- Wychowuję powierzone mi dziecko w poszanowaniu dla macierzyństwa.
- Wspólnie pracujemy nad zapewnieniem bezpieczeństwa dziecku.
- Dbamy o to, by relacja matka–dziecko–wychowawca była relacją stałą i uzupełniającą się.

2.8. SPOSÓB REALIZACJI

Uczniowie zastanawiają się jakie cechy ma mama. Wspólnie poszukuje się podstawowych i najważniejszych jej cech. Czego mama powinna wymagać od dzieci? Czy mama powinna zmieniać swoje postępowanie ze względu na wiek dziecka?

2.9. OSIĄGNIĘCIA, EFEKTY

Dziecko, uczeń rozpoznaje godność swojej matki i godność wszystkich matek w relacjach społecznych. Rozumie na czym polega trud macierzyństwa. Budzi to w nim szacunek i wdzięczność dla matki. Na miłość macierzyńską odpowiada wzajemną miłością córki albo syna. Miłość matki daje nieustające poczucie bezpieczeństwa. Matka kształtuje prawidłowe relacje z innymi ludźmi.

2.10. ZAGROŻENIA

Istnieje ryzyko patologii w realizowaniu miłości matki do dziecka, (nadopiekuńczość, odrzucenie – fizyczne lub duchowe). Często matki uzurpują sobie prawo do kierowania swoim dzieckiem we wszystkich dziedzinach i etapach jego życia. Występuje brak dialogu pomiędzy matką i dzieckiem. Dominuje uczuciowość nad rozumnym kierowaniem procesem wychowania i kształcenia.